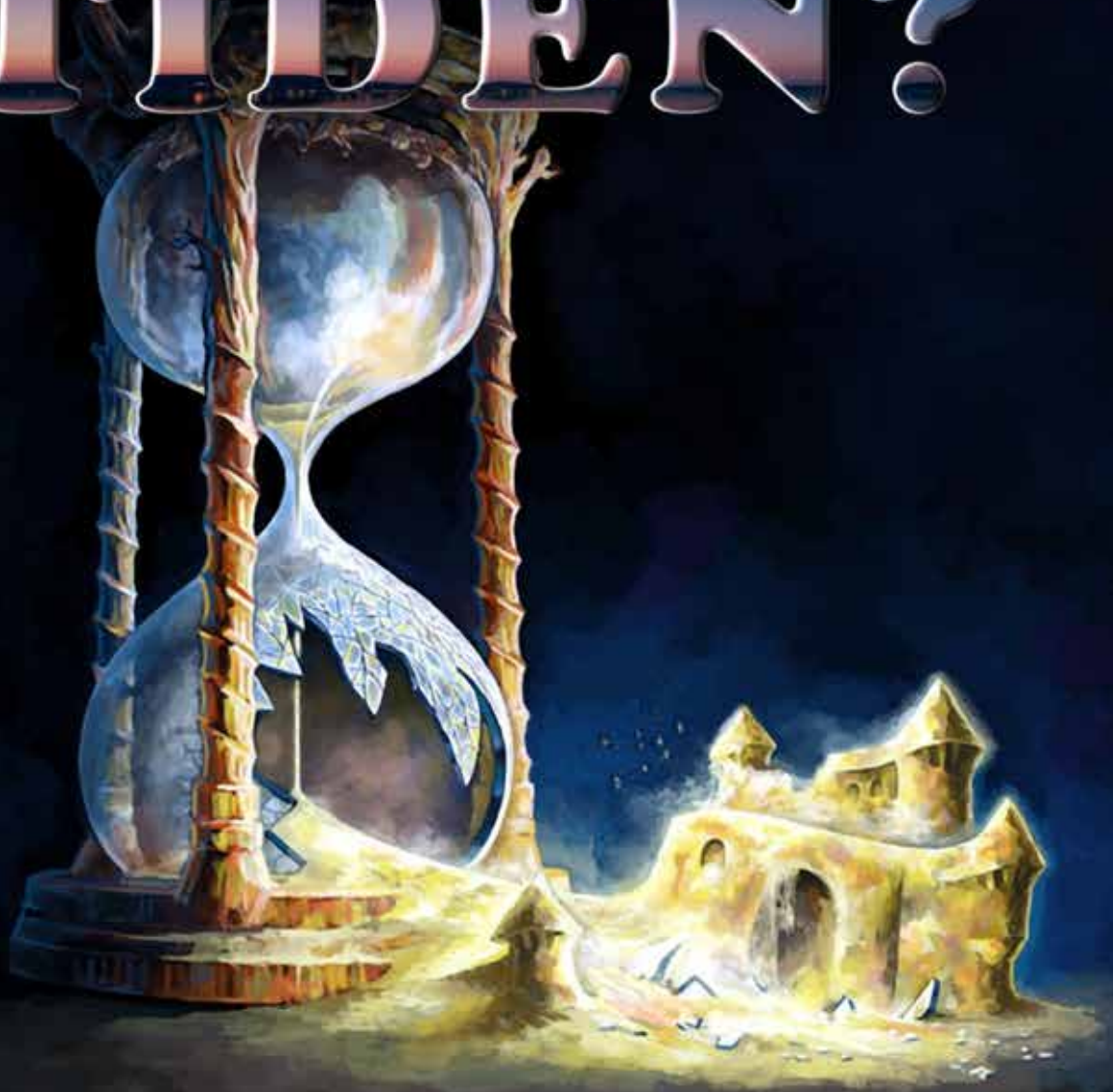

Erik Ansvang

Eksisterer TIDEN?

VisionsNettet
www.visionsnettet.dk

Eksisterer **TIDEN?**

Erik Ansvang

Eksisterer tiden?

Af Erik Ansvang

*Tid er en afgørende faktor til styring
af menneskets affærer.
Men den er også en af de mest uhåndgribelige.*

I new age kredse møder man to fundamentale begreber. Det ene begreb er *evighed*. Det andet er *tid*. Evighed er uendelig. Tid er afgrænset. Man kan forholdsvis nemt forholde sig til tid, for det sker dagligt. Det er straks værre med evigheden, for hvordan skal man definere den? Evighed kan umuligt være et uendeligt tidsforløb, hvor dag og nat aldrig vil ophøre med at skifte i forlængelse af hinanden, for så er der stadig tale om tid. Hvis man vælger at forestille sig, at evigheden blot er uendelig lang tid, så adskiller den sig principielt ikke fra al anden tid. Tid har en begyndelse og en ende. Evighed har hverken begyndelse eller ende.

Problemet er imidlertid, at man ikke kan forestille sig noget, der altid har været der, fordi det bare *ér*. Man kan kalde evigheden for et uendeligt "nu", men det hjælper ikke meget, for menneskets tænkeevne vil straks opsplitte nuet i tid, for det er det vant til. Man kan *tale* om et uendeligt "nu", men man kan ikke *forestille* sig, hvad det er, eller hvordan det er.

Karakterudvikling i tid

Uanset motiveringen så arbejder åndeligt søgende mennesker seriøst med karakterudvikling. De ønsker at blive bedre mennesker, end de er eller har været. I fremtiden vil de være bedre end i tiden, der er gået forud. Det kan umiddelbart virke ulogisk, hvis evolutionen ikke har tidsmæssige barrierer. Hvis mennesket er et evigt væsen, og hvis evighed ikke er tid, så er der ingen tidsmæssige grænser for menneskets udvikling? Hvor lang tid har man så til sin udvikling?

Alt går hurtigere i dag end i tidligere tider. Det er i hvert fald en almindelig antagelse. Betyder det, at man skal udvikle sig hurtigere end de mennesker, der er gået forud for? De fleste påstår, at alt går hurtigere i dag end nogensinde før, men spørgsmålet er, om denne oplevelse af tiden er reel eller en illusion.

Den uforanderlige foranderlighed¹

Man vil let kunne finde mennesker, der mener, at forandringsraten accelererer. "*Alting går forfærdelig hurtigt nu om dage,*" siger de. "*Det gik langsommere og roligere i de gode gamle dage!*" Der er flere grunde til at denne antagelse er almindelig. Man kan nævne almindelig glemsomhed og mangel på perspektiv – samt stigende modstand mod forandring hos mennesker, jo ældre de bliver. Der er som sagt flere grunde, og her er nogle af dem.

Det er let at finde eksempler på forandringer, der sker hurtigere end tidligere. Udviklingen inden for elektronikken, hvor det tilsyneladende går virkeligt stærkt i disse år, er et godt eksempel. Det beviser bare ikke at forandringsraten *generelt* er stigende, for den kan jo være faldende andre steder. Der er ofte et naturligt fokus på de områder, hvor der "sker noget", og derved kan der opstå en skævhed i opfattelsen.

Sker udviklingen i bølger?

Lad os antage, at udviklingen på forskellige områder foregår i bølger: Perioder med høj forandringshastighed afløses af perioder med lav forandringshastighed. Lad os desuden antage, at det kulturelle fokus løbende skifter fra de områder, hvor der sker mindre, til de områder, hvor der sker mere. Eksempelvis vidste en dreng alt om biler for 50 år siden, mens han i dag ved alt om computere. Det skiftende fokus understøttes af, at det "gammelkendte" bliver selvfølgelig, banalt, uinteressant – og i hvert fald ikke udtryk for forandring. Det er formentlig et ganske typisk billede af hvordan udviklingen opfattes.

Men hvis fokus løbende skifter til de områder, der har mest aktivitet, så vil det altid se ud som om udviklingen accelererer, selvom den reelt bevæger sig i bølger. *Hvis man altid fokuserer på de nye områder, så ser man altid accelererende vækst.* I virkeligheden går det hurtigt nogen steder, men på en række felter er udviklingen bremsat eller gået i stå.

¹ Kilde: *Instituttet for Fremtidsforskning: Anders Bjerre: Den uforanderlige foranderlighed.* (Website).

De ældre påstår, at *"alting ændrer sig hurtigt nu"*, fordi de selv er blevet mindre omstillingsparate. Der er her tale om en væsentlig forvanskning, netop fordi ældres udsagn ofte har stor vægt. Det virker jo troværdigt nok, når de nu tydeligvis ikke kan finde ud af alt det nye med for eksempel computere, internet og e-mail ...

Kronologisk nærsynethed

Men man må ikke glemme, at mennesker som regel lider af kronologisk nærsynethed. Ting ser meget mindre ud, når de kommer på afstand – og de bliver usynlige, når de kommer langt væk. Det gælder også forandringer. Forandringer, der var store, mens de skete, bliver til sidst helt overset. Det, der var nyt dengang, opfattes nu som gammeldags og banalt – eller det overses helt, fordi det i mellemtiden er afløst af noget andet.

Samtidig har ungdommen en stærk interesse i at fremstille udviklingen som radikalt anderledes, accelererende og vanskelig at forholde sig til – modsat tidligere tiders Morten Korch-agtige stilstand i samfundet. Når unge siger: *"Alt er anderledes nu – det går hurtigere og hurtigere!"* – så betyder det i virkeligheden: *"De gamle kan ikke klare det længere – når man er over 50, er man reelt færdig! Lad mig og min generation komme til nu!"*

Det globale perspektiv

Nutidens globale perspektiv gør, at man hører om flere forandringer nu for hver tidsenhed. Tidligere var der en masse forandringer i andre lande, som man aldrig hørte om, ganske enkelt fordi de aldrig nåede frem. Men de skete ikke desto mindre. I dag hører man om alting. Det er med til at give et indtryk af øget omskiftelighed, uden at der nødvendigvis ligger noget bag. Endvidere er mange forandringer ganske uvæsentlige set i samfundsperspektiv. Tingene forandrer sig, og det har de altid gjort, og forestillingen om en stigende forandningsrate er ældgammel. Forestillingen om en stigende forandningsrate er en illusion skabt af den måde, mennesket ser på omverdenen – eller i det mindste den måde, man ser på omverdenen i vores kultur. Måske var tilværelsen før i tiden ikke helt så sløv og statisk, som man gerne vil gøre den til?

Det bør dog i sandhedens interesse tilføjes, at når antallet af indtryk pr. tidsenhed tiltager, vil forandringshastigheden også øges. Udviklingen går derfor reelt stærkere nu end tidligere, men opfattelsen fordrejes af den manglende evne til at bevare et samlet overblik over tiltagende og aftagende udviklingstendenser.

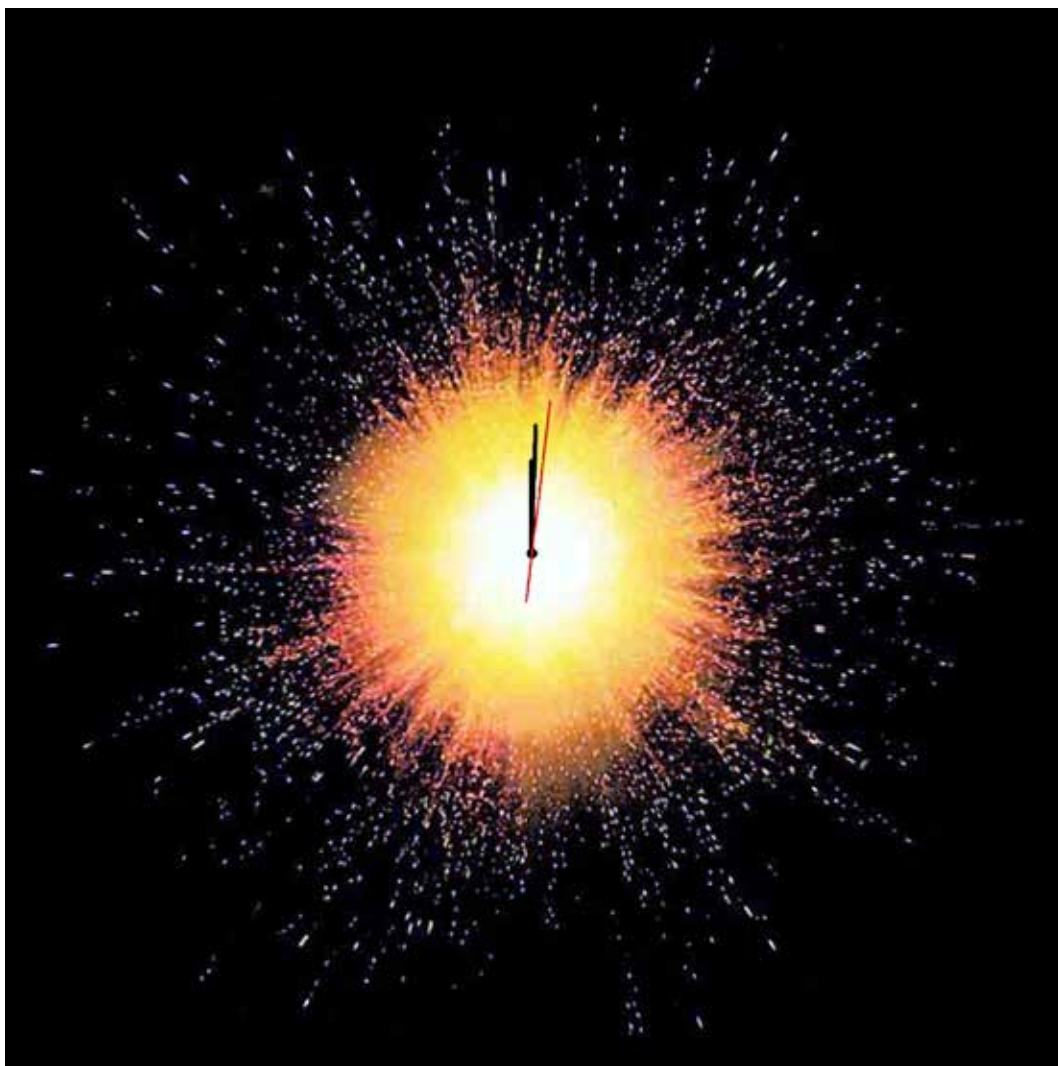
Tiden er en illusion

Det er ikke kun *forandringsraten*, der er en illusion. Det er nu tanken at sandsynliggøre, at selve tiden er en illusion, og at menneskets forhold til denne illusion har været under løbende forandring. Forhåbentlig kan informationerne inspirere til mere seriøs anvendelse af tiden, så længe mennesket er indhyllet i tidens illusion, for alene gennem arbejdet i tidens dimension, kan man frigøre sin bevidsthed fra denne begrænsning, og løfte den op på et højere niveau hinsides tid og rum.

Albert Einstein havde hele den etablerede videnskab i ryggen, da han pointerede, at tid og rum er hinandens forudsætninger. Han understregede desuden, at tid og rum er *virkelighedens* forudsætning. Uden tid og rum ville fysikernes fundament forsvinde, sagde han. Tid og rum er de absolut faste holdepunkter for den moderne naturvidenskab. Hvordan kan man så påstå, at tiden er en illusion? Men inden dette postulat uddybes, skal der kastes et blik på de helt store tidsaldre. I Østen har man altid forholdt sig til begge begreber ... tiden som illusion og tid og rum.

Jordens tidsaldre

I de gamle skrifter kan man læse om bevidsthedstilstande og lokaliteter, der er hinsides tid og rum, men man hører samtidig konkrete informationer om Universets alder ... altså i tid og rum. Vestens naturvidenskab anslår Jordens nuværende alder til mere end *to billioner år* baseret på studiet af blylommer forårsaget af radioaktivitet i klipper. Østens gamle hinduskrifter giver helt andre og mere detaljerede informationer:

Jordens *Yugas* eller tidsaldrer kaldes:
Kali, Dwapara, Treta og Satya
 (svarende til grækernes jern-, bronze-, sølv- og guldalder)

Hinduskriften lader den nuværende verdensalder finde sted inden for Kali Yugaen. Skriftens universelle cyklus er på 4.300.560.000 år og udgør en skabelsesdag eller den livslængde, der er tilmålt vores planetsystem i dets nuværende form.

Livslængden for et helt univers er i henhold til de gamle profeter ... 314.159.000.000.000 solår – eller "en Brahma-alder".

Tidsaldrer har en begyndelse og en ende. Det betyder, at Jorden har et livsforløb i tid, som slutter på et eller andet tidspunkt. Hinduskriften erklærer, at en planet som vores opløses af to årsager: *Indbyggerne som helhed bliver enten fuldstændigt gode eller fuldstændigt onde*. Det universelle sind producerer så en kraft, som frigør de bundne atomer, der udgør planeten.

Jordens undergang er ikke nær

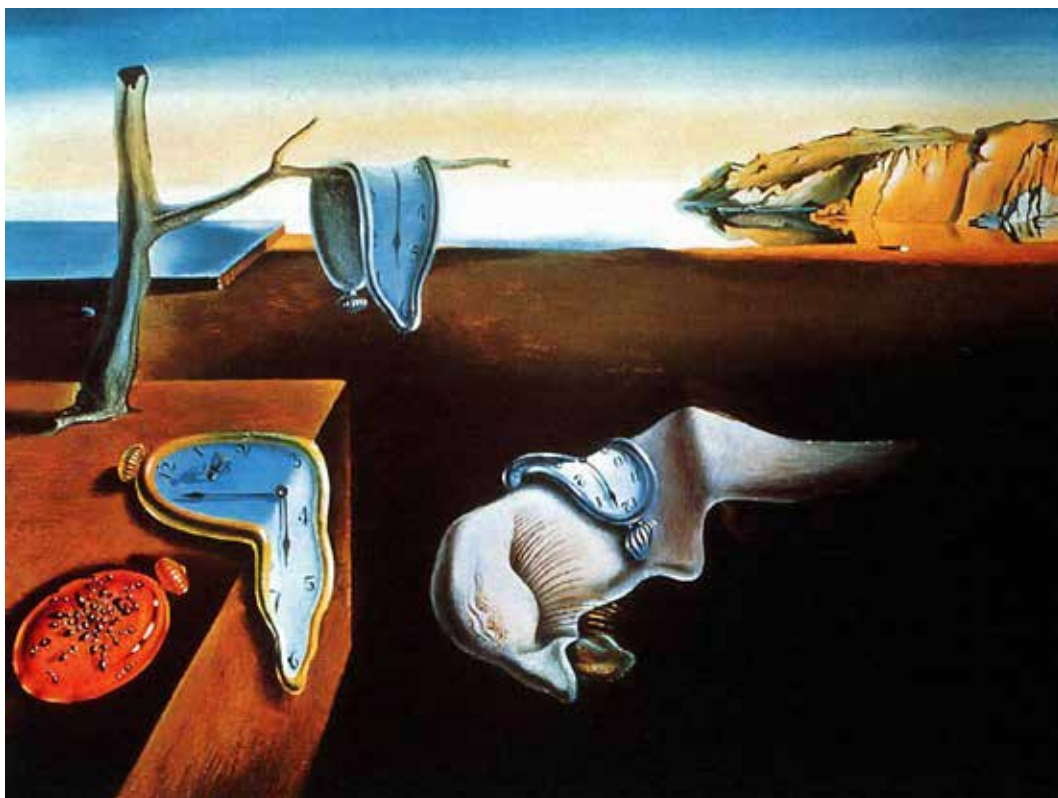
Af og til offentliggøres uheldsvarslende forudsigelser om Jordens umiddelbart forestående undergang. Men åndsvidenskaben oplyser, at de planetare kredsløb fortsætter i henhold til en ordnet, guddommelig plan. Der er ingen tilintetgørelse af Jorden i sigte. Mange opadstigende og nedadstigende jævndøgnskredsløb ligger endnu foran menneskeheden og planeten i dens nuværende form.

Eksisterer tiden?

Lige nu omtales tiden som noget reelt – noget eksisterende – og naturvidenskaben ville sige: "*Ja – hvad ellers?*" I alt hvad mennesket foretager sig, forholder det sig til tid og rum. Hvis man eksempelvis indgår en aftale om at mødes med en god ven, og vennen spørger "hvornår" og "hvor", vil man aldrig svare: "*Ingen steder og på intet tidspunkt*". Man vil naturligvis lave en aftale i tid og rum. I den forstand er tiden virkelig. Men spørgsmålet er, om *tidsoplevelsen* er noget, mennesket selv skaber i sin bevidsthed. Åndsvidenskaben påstår, at tiden er en illusion, fordi den udelukkende skabes i tanken. Tiden eksisterer kun, fordi mennesket tænker i tid.

"Nuet" er det eneste, der eksisterer

Hvis man tager et tilfældigt tidsrum – et døgn for eksempel – ved man, at dette døgn er opdelt i fireogtyve timer, og derfor forestiller man sig, at tiden har et forløb. Men ved middagstid er det halve af døgnet gået. Det er væk, og *det kan ikke genskabes*. Det er *ikke-eksisterende*. Det samme gælder resten af døgnet. Det er endnu ikke opstået. Det kan heller ikke studeres. Det er *ikke-eksisterende*. Den samme betragtning kan vi gøre, hvis vi studerer en time ... eller et minut ... eller et sekund. Alle tidsrum – store såvel som små – har en begyndelse og en slutning, som ikke eksisterer, fordi begyndelsen er væk, og slutningen endnu ikke er indtrådt. Man kan forestille sig, at tidsrummet gøres stadig mindre, og til slut vil begyndelsen og slutningen smelte sammen. Og hvad får man? Man får et "nu". Nu'et er det eneste, der eksisterer, og nuet er selvsagt uden tid. Reelt eksisterer tid derfor ikke.

Det må huskes, at det åndelige menneske – bortset fra tiden i den tætte fysiske inkarnation og derfor betinget af hjernen og dennes specielle begrænsninger – ikke har nogen tidsopfattelse, når først det er adskilt fra det fysiske legeme. Tid er hjernens sekventielle registrering af bevidsthedstilstande og af progressive kontakter med fænomener. Tid, sådan som menneskeheden forstår den, findes ikke på de indre planer. Der findes kun cyklusser med aktivitet eller uden aktivitet.

Alice A. Bailey: *Strålerne og indvielserne*, s. 413-414

Tid og rum eksisterer kun i tanken

Det er vanskeligt at forestille sig, at det ikke er tiden, der går, men at man selv bevæger sig fra sindstilstand til sindstilstand. Tid eksisterer kun i hjernen. Tid opleves kun som virkelighed, fordi den skabes af tanker. "Det evige nu" eller "ikke-tid" eller "nul-tid" kan kun opleves – ikke tænkes. Tænkeevnen vil straks opsplitte virkeligheden i tid.

Det samme gælder oplevelsen af rum. Hvis tid ikke eksisterer, eksisterer rum heller ikke. Rum eksisterer kun i kraft af afstande, og oplevelsen af afstande er nært knyttet til oplevelsen af fremadskridende tid. Når tiden smelter sammen til et "nu", forsvinder ideen om afstand i tid og rum.

Når tiden forsvinder, smelter de fjerneste og de nærmeste ting sammen. Alt er til stede i samme øjeblik – i et "nu". Årsag og virkning er ikke adskilt i tid. Kahlil Gibran har udtrykt det med disse smukke ord:

"Er tiden ikke ligesom kærligheden udelt og uden bevægelse? Men eftersom I med tanken skal udmåle tiden i tider, lad da hver tid rumme alle de øvrige tider. Og lad i dag favne det forgangne med ihukommelse og fremtiden med længsel."

Kahlil Gibran: *Profeten*, s. 62

Men hvordan kan enhver tid rumme alle de øvrige tider? Denne erkendelse forudsætter en transcendering af bevidstheden. Det er muligt at give et billede på denne tilstand. Hvis man forestiller sig, at man står ved fortovskanten og iagttager et kompagni soldater, der marcherer forbi på rad og række, og hvis man forestiller sig, at man stirrer lige frem, så vil man blot se den ene soldat passere efter den anden – altså på samme måde som den ene dag går efter den anden. De soldater, der er passeret forbi, repræsenterer fortiden, og de soldater, der er på vej, repræsenterer fremtiden. Hvis man derefter forestiller sig, at man løfter sig op over soldaterkompagniet i en luftballon, vil man pludselig kunne opleve hele kompagniet på én gang. Men vil se fortid, nutid og fremtid som en sammenhængende helhed – som ét "nu".

"Nuet"

Tid er den mest afgørende faktor til styring af menneskelige affærer, men den er også en af de mest u håndgribelige. Tid kan måles, men blandt alt andet, som kan måles (for eksempel vindens hastighed eller vandets temperatur, der er nemt at forholde sig til) er det anderledes vanskeligt at afgøre, om tid har en klar eksistens. Én ting er dog et indiskutabelt faktum: Alle kender deres fortid, og alle er uvidende om deres fremtid. Og mellem fortid og fremtid skal man definere et punkt, der adskiller de to. "Nuet". Så uhyre subtil, så ufatteligt umærkeligt er denne uendelig lille overgang, som evigt bevæger sig mellem disse to grænseløse rum. Dette atomare liv, som kaldes "nuet", undviger endog tanken.

"Jeg er"

Et menneske udtaler ordene: "*Jeg er*". Det er den mest enkle erklæring om menneskets egen eksistens – den kortest tænkelige sætning et menneske kan bruge om sig selv. I samme sekund ordet "*jeg*" udtales, vil ordet "*er*" befinde sig i fremtiden, og i samme sekund der siges "*er*", vil ordet "*jeg*" befinde sig i fortiden. Og dog ... fra det øjeblik, som netop er passeret, og fra det øjeblik, som ligger lige foran, er man adskilt af et svælg så absolut uoverstigeligt, som den tid, der adskiller mennesket fra de atlantiske tider – og fra de årtusinder, der vil komme.

Osiris

Osiris i den egyptiske dødebog

I den egyptiske "dødebog" siger dødens og genopstandelsens gud Osiris: "*Jeg er i går*", og tilkendegiver dermed, at for ham er fortiden eller livets oprindelse ikke forsvundet. For ham eksisterer den stadig, for i modsætning til mennesket er han befriet for tidens begrænsninger.

Uanset hvor langt man går tilbage i tiden, vil Osiris altid være "*i går*". Selv når man går helt tilbage til tidernes begyndelse, vil han stadig være "*i går*". Han er ikke alene et symbol på Universets cykliske natur, der kommer til udtryk som fødsel, liv, død og genfødsel i det manifesterede univers. Han er også drivkraften, der kommer *før* bevægelsen – *før* tiden og rummet.

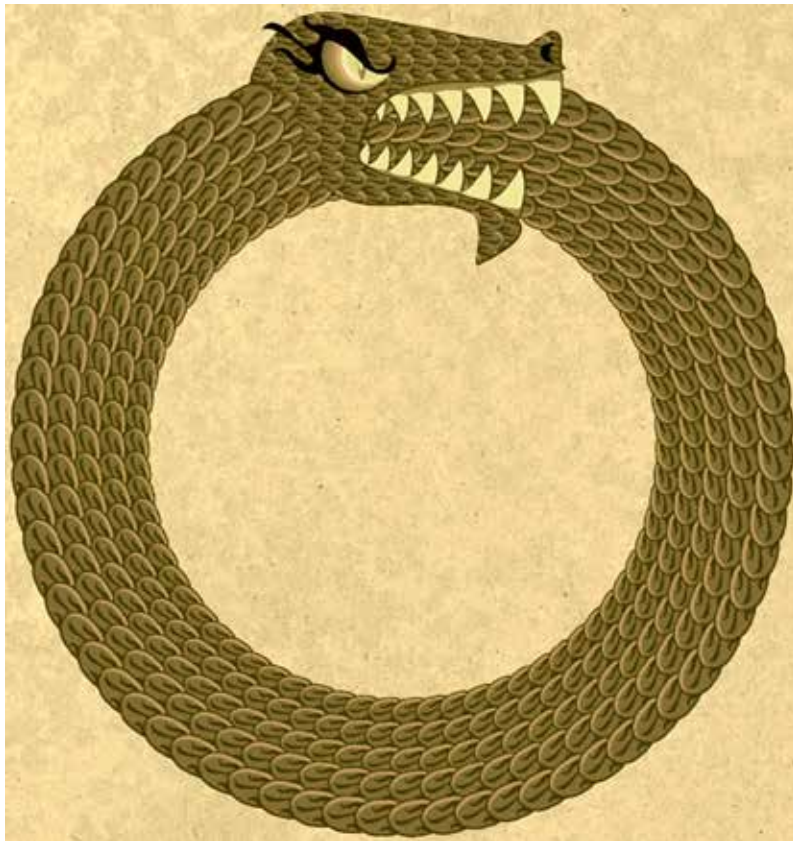

Tidens forandringer

Men selvom tiden selv er ubegribelig, så skaber den dog en virkning, som både er håndgribelig og universel, for ingen kan undgå at erkende de forandringer, som den usynlige tid skaber i den synlige verden – ikke mindst gennem de mest virkningsfulde former for forandringer, nemlig vækst og bevægelse. Selve tiden kan ikke måles, men når en skikkelse i en given periode tiltager i størrelse eller ændrer sin position, kan denne forandring måles og omsættes til tid. På denne måde kan retningen på en skygge markere tiden, der går. Gentagelsen af bestemte velkendte lugte og lyde forkynner årstidernes ankomst og afgang. Den gradvise forandring af mennesket selv og dets venner fortæller om årenes gang.

Man kan udelukkende måle tiden ved hjælp af forandringer.

Oroborus – slangen der bider sig selv i halen.

Evighedens slange

Denne foranderlige virkelighed præsenteres i symbolet med *Oroborus* – slangen, der bider sig selv i halen. Slangen er et symbol på Universet, som blev skabt da det ene umanifesterede, ubegrænsede liv, der sædvanligvis kaldes Gud, besluttede at manifestere sig gennem en begrænsning af sin uendelige natur. Han løftede konceptet for skabelsen fra den tidløse og rumløse virkelighed ind i tidens og rummets dimension. Universet eller "rummet" opstod derfor ved tidernes begyndelse, for tid og rum er hinandens forudsætninger.

Hvis man forestiller sig, at den symbolske slange, som danner en cirkel, gradvis sluger sig selv, ville cirklen blive mindre og mindre – og til slut vil den smelte sammen i et punkt og til sidst helt forsvinde. Tid og rum – fortid og fremtid – ville forsvinde i et usynligt punkt. Hvis man kører filmen den modsatte vej, vil man først se et hvidt lærred. Der er intet ... ligesom før Universets skabelse. Knap synligt toner et punkt frem. Det er den første årsag eller den første begyndelse. Efterhånden vokser punktet og antager form af en slange, som glider ud af munden på slangehovedet – og cirklen skabes. Universets afgrænsning er nu markeret. Ved Universets manifestation opstod årsag og virkning – begyndelse og ende – tid og rum. *Men inden dette skete, var der en tilstand hinsides tid og rum.*

Spiralen

En anden fortolkning siger, at slangen ikke bider sig selv i halen, men at halen forsvinder bag slangens hoved og danner begyndelsen til en spiral. Spiralen repræsenterer Universets bevægelse, vækst og cykliske natur. Universets evolution og vækst kommer til udtryk gennem evig fødsel, liv, død og genfødsel. Universet er alt som har været, alt som er, og alt som skal komme.

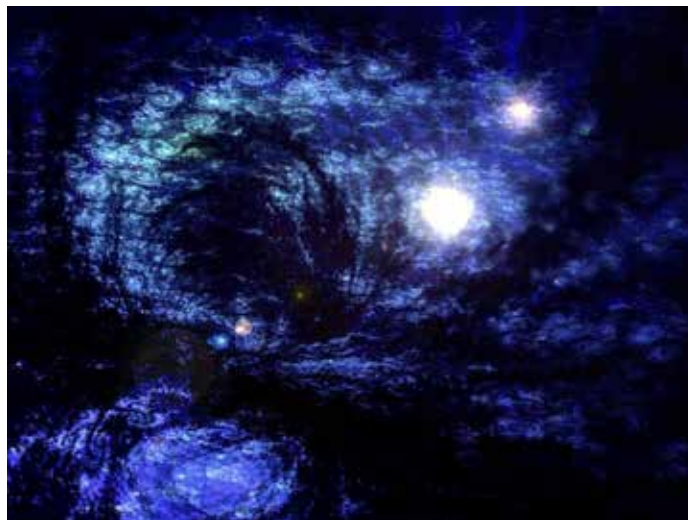
Spiralen opstår ved en dobbeltbevægelse. Den fremadrettede bevægelse, der betragtes som maskulin, og den cirkelformede bevægelse, der anses som feminin. Kombinationen af princippet for kraft og det rummende princip – det maskuline og det feminine – skaber det tredje princip – *vækst*.

Kraften og den fremadrettede bevægelse, er udgangspunkt for Vestens opfattelse af tid. Den kristne og jødiske kultur samt nutidens naturvidenskab har en *lineær* tidsopfattelse. Denne tidsopfattelse kan illustreres med en lige linje. I kristendommen og i naturvidenskaben forestiller man sig, at verden er skabt på et bestemt tidspunkt, at den varer en periode, og at alt endeligt slutter igen ved dommedag, hvis man skal tro på præsterne.

Det samme gælder det enkelte menneske. Det fødes på et bestemt tidspunkt, det lever en kortere eller længere periode og livet afsluttes definitivt med døden. Ifølge både Kirken og naturvidenskaben er der intet før fødslen, og naturvidenskabens forskere påstår desuden, at der intet er efter livet – mens Kirken lokker eller truer med henholdsvis evig frelse i Himlen eller evig fortabelse i Helvede.

På trods af erkendelsen af at alt andet i naturen uden undtagelse fungerer cyklisk, fungerer mennesket som følge af denne livsopfattelse helt uafhængigt af denne rytme og lovmæssighed. Der er fødsel, liv og død, men der er ingen gentagelse, selvom man overalt er omgivet af det cykliske princip, hvor man ser, hvordan alt andet vender tilbage til sit *relative* udgangspunkt – det vil sige det samme punkt men på et højere niveau hvorefter den samme cyklus gentages. Der er derfor ingen reinkarnation i nutidens menneskesyn. Der sker derfor heller ingen kontinuerlig udvikling af mennesket. Og derfor har det enkelte menneske mistet troen på, at det kan forny sig og vokse. De færreste standser op og tænker over, at man i nutiden tror på lineær tid, ganske enkelt fordi man er opdraget til at tro sådan, men sådan har det ikke altid været.

Oprindeligt troede menneskeheden faktisk på cyklisk tid. Faktisk burde man kalde det for "spiraltid", for man troede både på den fremadrettede kraft og på den cykliske gentagelse i en samlet bevægelse. På samme måde som naturen præsenterer mennesket for vækst og fornyelse i årskredsløbets cyklus, var de gamle religioner baseret på en tidsopfattelse, hvor tiden går i ring. Året begynder i vinterens mørke, men efter forår, sommer og efterår vender naturen altid tilbage til en ny vinter for at indlede en ny tidscyklus. Og hver cyklus resulterer i ny vækst. Det er opskriften på livets bevægelse på alle niveauer og i alle tidsperioder.

Naturvidenskabens problem

I naturvidenskabelige kredse er man enstemmigt enige om, at Universet er i en udvidelsesfase. Mange forskere regner også med, at om milliarder af år vil Universet gå ind i en sammentrækningsfase, som medfører, at det til sidst forsvinder i punktet for skabelsen. Teorien lyder rimelig, når man arbejder med tid og rum som eneste grundlag for sit verdensbillede, og det gør naturvidenskaben som bekendt. Problemet er imidlertid, at den naturvidenskabelige teori endnu ikke har plads til en tidløs og rumløs virkelighed. I den nye tidsalder venter denne erkendelse uundgåeligt.

"Univers" betyder "*alt det, der er*". Universet kaldes også "*verdensaltet*". Der eksisterer derfor intet ud over Universet. Men hvis Universet er alt det, som er, kan det ikke udvide sig ... for hvad skulle det ekspandere ud i? Hvis det, Universet udvider sig ind i ikke er Universet, hvad er det så? Og hvis det *er* noget, er Universet ikke alt det, der er. Problemet er, at mennesket i nutiden udelukkende betragter Universet som en fysisk størrelse. Når videnskaben i den nye tidsalder inddrager den metafysiske virkelighed i sit verdensbillede, vil dette paradoks være løst og vise vejen til nye erkendelser – i makrokosmos såvel som i mikrokosmos.

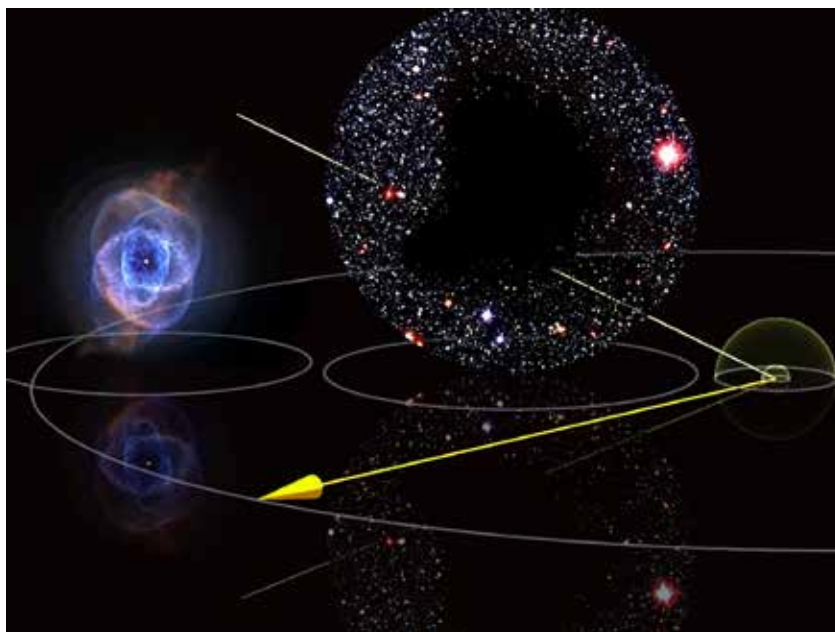
Det kosmiske åndedræt

Universet pulserer som et gigantisk åndedræt. Universets uafbrudte, uadskillelige forhold mellem liv og form kommer til udtryk gennem en konstant udånding og indånding ... eller frastødning og tiltrækning. Dette åndedrag – denne vekselvirkning – viser sig som Universet i konstant bevægelse ... eller i konstant udvikling og forandring.

Det kosmiske åndedræt viser både Universets dualitet og enheden bag dualiteten. Indiens hellige skrifter siger: "*– i punktet mellem udånding og indånding – en byge af lys*". Bag ud- og indåndingens dualitet er der evigt liv. Mellem fortid og fremtid er der et evigt nu.

Menneskets forhold til tiden

Efter dette forsøg på at sandsynliggøre, at tiden er en illusion, kan det lyde selvmodsigende, når der nu skal gøres et forsøg på at beskrive tidens betydning, men eftersom mennesket er *tænkeren* (det engelske ord "man" (menneske) stammer fra sanskritordet "manas", der betyder "tænkeren"), skaber det sin virkelighed ved hjælp af tænkeevnen og tanken, og denne selvskabte virkelighed er mennesket naturligvis nødt til at forholde sig til. Mennesket forestiller sig, at tiden eksisterer, og dermed bliver den virkelig. Og derfor er der god grund til at overveje, hvad man gør med sin tid.

Naturvidenskaben har ikke tjek på tiden

Det er naturvidenskaben, der definerer den eksakte tid. Afstandene i verdensrummet måles eksempelvis i tid. I Universet måler man i *lysår*. Man iagttager stjernerne og tænker, at det lys man betragter, blev sendt af sted dengang dinosaurerne levede på Jorden ... altså engang i fortiden. Og det lys som sendes af sted nu, vil først ramme Jorden engang i fremtiden, hvor mennesket måske ikke længere har brug for et fysisk legeme. Men naturvidenskaben har ikke absolut tjek på, hvad der er fortid, og hvad der er fremtid, hvilket professor Holger Bech Nielsen fra Niels Bohr Institutttet bekræfter:

"I relativitetsbegreberne bliver tidsbegrebet reduceret, sådan at det faktisk er meningsløst med et tidspunkt, for om noget sker samtidigt er jo afhængig af, hvilken hastighed man ser det med. Det er nok en af de chokerende ting i den moderne fysik. Der er med andre ord ikke nogen absolut måde, på hvilken du kan påstå, at den ene begivenhed sker før end den anden. Hvad der er før eller efter afhænger af, hvilken hastighed, det skib, du sidder på, sejler".

Holger Bech Nielsen, professor i teoretisk fysik ved *Niels Bohr Institutttet*

Naturvidenskaben giver hermed åndsvidenskaben ret:

Tiden er et relativt begreb.

Tid i fremtidens samfund

Hvad sker der så med tiden? Når mennesket selv har lært at eje tiden sammen med andre, hvad skal man så tildele tid? Hvis det nye samfund er på vej, så bør man kunne se tendenser til nye prioriteringer, nu, hvor man ejer tiden sammen med andre. Og det er faktisk tilfældet!

Teknologien har overtaget arbejdet for menneskenes muskler, og er på vej til at overtage menneskenes hjernearbejde. Hvad er der så tilbage? Fremtidsforskernes svar er overraskende, for det ligger tæt på åndsvidenskabens bud. Det eneste område, der er tilbage, siger forskerne, er hjertet – *kærligheden*. Det er en selvfølge, at man kan styre sin egen tid i samarbejde med andre, men kan man også prioritere sin tid til de rette områder?

Buddhisk bevidsthed

Åndsvidenskaben er principielt enig, for den oplyser, at mennesket vil begynde at udvikle buddhisk bevidsthed eller *intuitionen*, og den rene intuitive indsigt kommer til udtryk som visdom og *kærlighed*.

I den fremtidige periode vil mennesket udvikle den abstrakte tænkning, som fører til intuition. Intuitionen vil blive bevidsthedens almindelige udtryksmåde. I mange år fremover vil det være et fåtal, der er så langt, at de er i stand til at udvikle og udtrykke intuitionen – eller den buddhiske bevidsthed. Buddhisk bevidsthed befinder sig på niveauet over sjælsbevidsthed. Buddhi er ren intuitiv indsigt på sit eget plan, som i mentallegemet fører til visdom, og i astrallegemet bliver til kærlighed. Det er almindeligt at sætte lighedstegn mellem buddhi og kærlighed, men det er i virkeligheden forkert. Kærlighed er ikke en årsag (buddhi) – men en virkning (i astrallegemet).

Denne udvikling kan man allerede spore i et bredere perspektiv, for inden for de seneste år har træningen til den nye tid vist sig stadig stærkere og stærkere. I dag skal en leder have forskellige *følelsesmæssige* intelligenser – og vel og mærke prioritere dem højt ved at tildele dem tid i sit arbejde med medarbejdere og kunder.

Det er ikke nok at have den højeste intelligenskvotient eller gode eksamenspapirer, hvis den følelsesmæssige intelligens mangler. Det skal ikke forstås sådan, at lederne er ved at udvikle buddhisk bevidsthed, men fokuseringen på hjertet, følelserne og samhørigheden med andre er en *fortræning*.

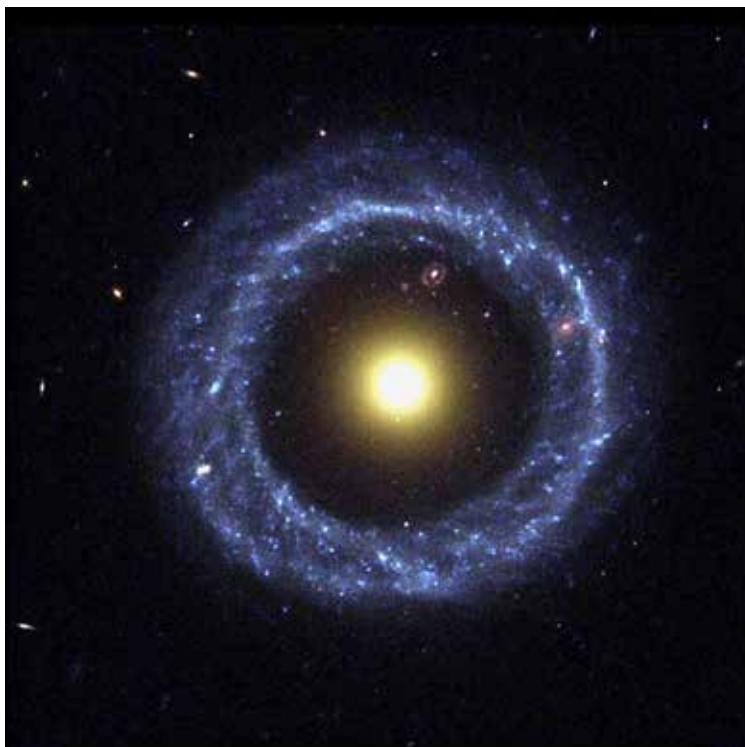
Teambuilding

Åndsvidenskaben fortæller også, at menneskeheden i årmillioner har udviklet selvbevidsthed gennem egoisme og oplevelse af adskillelse. Næste fase i menneskets udvikling er *gruppebevidsthed*. Denne tendens afspejles også i det almindelige samfund i dag. I mange virksomheder afsættes tid til *teambuilding*.

Teambuilding foregår ved, at en gruppe af medarbejdere løser en opgave sammen – en opgave som umiddelbart ikke har nogen relevans i firmasammenhænge. Man bygger eksempelvis en bro af granrafter over et vandløb. Man går på glødende kul. Man hænger i et tov ned ad gamle fabriksbygninger. Begrundelsen for disse aktiviteter er, at man skal lære at bruge sine følelser i arbejdstiden sammen med kolleger. Man skal udvikle *gruppefølelse*.

Syntesens tidsalder

Det siges, at den nye tidsalder bliver syntesens tidsalder. Syntese af hvad? I sidste ende af *alt*. Og menneskets tænkning vil være det tydeligste tegn på denne udvikling.

Det er nok muligt, at den gamle sandhed, at "intellektet dræber virkeligheden" er principielt rigtigt for flertallets vedkommende, og at en rent intellektuel indstilling (som afviser visioner og nægter at acceptere, det der ikke kan bevises) kan være langt fjernere fra virkeligheden end gudskendernes forudsigelser og massernes forventning.

Alice A. Bailey: *Kristi tilsynkomst*, s. 57

I årtusinder har mennesket arbejdet med udviklingen af det konkrete tankesind, og den konkrete tænkning er endnu ikke nået til et maksimum. Men den konkrete tænknings opsplittende natur er samtidig ved at blive farlig for menneskeheden, for den opsplitter ikke kun tiden – *den opsplitter alt*.

Denne adskillende tænkning har udviklet en "*menneskeheden-kontra-naturen-indstilling*" – og en "*mig-kontra-dig-holdning*". Mennesket kæmper og konkurrerer med naturen – det er ikke en del af naturen. Det enkelte menneske kæmper og konkurrerer med sine medmennesker og ser ikke menneskeheden som en enhed.

Forstærket af naturvidenskaben

Denne indstilling er i høj grad blevet forstærket gennem naturvidenskabelige og teknologiske modeller, som ser menneskeheden som den højeste livsform i stand til at udnytte naturen og andre mennesker til sit eget formål. Naturvidenskaben er et godt eksempel på den nutidige tænke måde, for den analytiske tænkning og tilbøjeligheden til at opsplitte virkeligheden har medført, at mennesket søger årsagen til livets opståen i de mindste fysiske partikler. Forskerne forsøger at forstå helheden ved at skille den ad – ikke ved at forstå den som en enhed.

Musik-cd

Mennesket vil aldrig finde svaret på Universets oprindelse gennem reduktion. Ved at adskille og finde den fysiske naturs mindste dele forventer naturvidenskaben at nå frem til svaret på, hvordan Universet blev skabt. Det svarer til at man ved at adskille en musik-cd til atomare enheder, forventer at kunne opklare, hvem der har komponeret musikken på cd'en og hvordan.

Naturvidenskaben er baseret på objektivitet – det vil sige afstand mellem den, der iagttager, og det, der iagttages. Et verdenssyn, der forudsætter *afstand til* i stedet for *enhed med* skabelsen, mangler noget altafgørende ... *kærlighed*. Naturvidenskaben mangler derfor den indre drivkraft, der kan skabe fremtidens livsværdier og livsforståelse.

Synkronisering under meditation

Ved hjælp af den konkrete tænkeevne, har forstanden skelnet genstand efter genstand og systematisk udviklet evnen til at opfatte *forskelligheder*, men i den nye tidsalder vil mennesket begynde at åbne sindet for *ligheder*. For at kunne fatte helheden, må man først forstå delene.

De fleste er bekendt med forskellen på den tænkning, der udtrykkes gennem venstre hjernehalvdel, og den der kommer til udtryk via den højre. Studier af hjernens elektriske aktivitet hos mennesker i dyb meditation afslører imidlertid en tiltagende synkronisering af begge hjernehalvdeles elektriske aktivitet. Jo dybere meditation, jo større integration. Balancen mellem de to måder at tænke på synkroniseres. Det antyder, at polarisering eller dualitet er en illusion. Bag dualiteten er der enhed og helhed. Tid og rum ophæves. Denne erkendelse vil naturligvis påvirke menneskets holdning til både tid og rum.

Det buddhiske princip – enhedsprincippet

Det nye menneske, som skal skabe en kultur baseret på syntese, samarbejde og gruppebevidsthed, vil kulminere i den nye tidsalder. I den nye tid vil menneskeheden kæmpe sig tilbage til enhed – enhed med sjælen og enhed med gruppebrødre og -søstre. Mennesket vil begynde at skabe syntese på flere og flere områder – syntese af to poler eller modstridende egenskaber. Det vil udvikle det buddhiske princip. Det buddhiske princip er enhedsprincippet, som gør de adskilte individualiteter til én enhed. For adskilthed er en illusion. *Og dermed bliver tiden også en illusion.*

Din tid er dit liv

Viden om tiden kan ændre livet, for ...

1. Tid eksisterer ikke. Tiden er en selvskabt illusion, fordi du selv skaber den med din tænkning.
2. Så længe du skaber tiden med din tænkning, er du underlagt tidens illusion. Derfor må du forholde dig til tid og rum.
3. Det du selv skaber, kan du beherske. Når du bliver bevidst om tiden, kan du også eje den – og dermed forhindre at andre ejer din tid.
4. Hvis du ejer din tid, beslutter du selv, hvordan du vil disponere din tid – og dermed dit liv. Du må bevidst tildele tid til de livsområder, du finder vigtige for din egen og din gruppes udvikling.
5. Hvis du vil leve et åndeligt liv, må du tildele tid til:
 - a. Meditation.
 - b. Studier.
 - c. Samfundsengagement

Meditation handler om *fremtiden*, for her kan du modtage sjælens inspiration til dine opgaver i livet.

Studier handler om *fortiden*, for her arbejder du med tanker, der allerede er tænkt.

Samfundsengagement handler om *nutiden*, for her omsætter du din inspiration fra meditationen og din viden og forståelse fra studierne til praktisk handling.

Dit arbejde med de tre esoteriske discipliner vil medføre en gradvis disidentifikation med din personlighed, som er bundet til tidens og rummets illusion. Ultimativt vil du opnå sjælsskontakt og løfte dig over tidens illusion.

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk